

Geografická olympiáda pre ZŠ a 8-ročné gymnáziá
41. ročník, školský rok 2012/2013
Obvodné kolo
Písomný test pre kategóriu I – ZŠ (5. ročník)
Monotematikus és elméleti rész - feladatok

Név: .....
Iskola és osztály: .....
Elért pontszám: .....

---

1. *Az alábbi mondatokban pótolj a hiányzó fogalmakat. Az előre beírt betűk segítenek ebben:
  - a) Az egy éven belüli születések és az elhalálozások közötti különbség a természetes
    ___ P ____.
  - b) A legrégebbi embermaradványokat és az erre utaló nyomokat _ _ _ _ K_ keleti részén találták.
(kontinens)
  - c) A világon a legtöbb ember _ _ _ _ I nyelven beszél.
  - d) A lakossággal és a népességgel foglalkozó tudós megnevezése D_.....
  - e) India fő vallása a _ _ _ D_.....
  - f) Az első emberek Amerikába a _ _ R_ _ _-szoroson keresztül érkeztek.
  - g) Új-Zéland őslakosai a _ _ O _ _.
2. *Melyik emberfajta-hoz tartozik:
  - a) Észak-Afrika lakosságának zöme?   A(z) ..... emberfajta-hoz.
  - b) Ausztrália őslakossága?   A(z) ..... emberfajta-hoz.
  - c) az észak-amerikai indián lakosság?   A(z) .....emberfajta-hoz.
3. Az alábbi állításoknál jelöld **I**-betűvel az igaz, **H**-betűvel a hamis kijelentéseket:
  - a) A Föld saját tengelye körül keletről nyugat felé forog. ....
  - b) Amikor az északi félteke a Nap felé dől, Ausztráliában téli időszak van. ....
  - c) A Hold Föld körüli keringési ideje 24 óra 56 perc 4 másodperc. ....
  - d) A dátumváltó vonalat (180. délkör) a nyugati féltekéről a keleti féltekére
    való átlépéskor a dátumhoz egy napot hozzáadunk. ....
  - e) A legrövidebb szélességi kör az északi és a déli sark. ....
  - f) Decemberben Szlovákiában a nappalok hosszabbak az éjszakáknál. ....
4. Pótold a hiányzó óceánokat:
  - a) A(z) ..... érintkezik Afrikával, de nem érinti Amerikát.
  - b) A(z) .....érintkezik Európával, de nem érinti Afrikát.
  - c) A(z) ..... érintkezik Amerikával, de nem érinti Európát.
  - d) A(z) ..... érintkezik az Antarktisszal, de nem érinti Ausztráliát.
5. A következő mondatokat egészítsd ki a megfelelő kifejezésekkel:
  - a) A térkép a földfelszín részét ábrázolja. A kicsinyítés mértékét meghatározza a térkép .....
  - b) A földrajzi helymeghatározást elősegítik a ..... és a .....,
    amelyek együttesen alkotják a földrajzi hálót.

- c) A világidőt meghatározza a ..... délkör, amely a London melletti ..... városkán halad át.
- d) A Sarkcsillag a ..... csillagképben található.
- e) A déli féltekén található a .....térítő.
6. A következő fogalmakból alkoss helyes párokat:
1. telihold	A. a Hold nem látható
2. első negyed	B. az egész Hold látható
3. újhold	C. a Hold „dagad“ (növekszik)
4. utolsó negyed	D. a Hold „csökken“.
- A helyes párok: 1 ....., 2 ....., 3 ....., 4 .....
7. Az alábbi betűcsoportokból alkoss a naprendszerrel összefüggő fogalmakat:
- a) TER – PI – JU .....
- b) UNSZ – RUT – ASZ .....
- c) TÖ – SÖK – SÜ .....
- d) UD – ÓL – FOR – PAN .....
- e) IT – ELL – SZ – TA .....
8. Milyen színnel jelölik a térképen az alábbiakat:
- a) folyók ..... b) alföldek ..... c) hegységek .....
9. A mondatokat egészítsd ki híres utazók neveivel:
- a) Az első ember, aki 1953-ban megmászta a Mount Everestet ..... volt.
- b) ..... elsőként érte el 1911-ben a Déli sarkot.
- c) Ausztrália és az Antarktisz felfedezése ..... kapitány nevéhez fűződik.
10. Minden sorban húzd ki azt az egy fogalmat, ami nem tartozik a többi közé:
- a) Merkúr, Vénusz, Hold, Föld, Mars
- b) 40. földrajzi szélesség, 100. földrajzi szélesség, 20. földrajzi szélesség, 60. földrajzi szélesség, 0. földrajzi szélesség
- c) Egyenlítő, Ráktérítő, Baktérítő, Déli sark, kezdő délkör
11. Válaszolj a következő kérdésekre:
- a) Ki az a lengyel csillagász, aki a 16. században bebizonyította, hogy a Föld a Nap körül kering?
.....
- b) A Naprendszer melyik bolygója van a legközelebb a Naphoz? .....
- c) Mekkora a Föld egyenlítői sugara? ..... km
- d) Melyik évszak kezdődik december 22-én Ausztráliában? .....
- e) Hogy hívták az őskontinenst, amely kb. 150 millió évvel ezelőtt két részre vált?
.....

Autor: RNDr. Lucia Šolcová, PhD.

Recenzenti: RNDr. Hilda Kramáreková, PhD., Mgr. Gabriela Nováková, PhD.

Preklad: RNDr. Ferenc Zirig

Slovenská komisia Geografickej olympiády

Vydal: IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže, Bratislava 2013